

บทความวิจัย

อิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยาต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย

ของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

INFLUENCE OF PSYCHOLOGY FACTORS IN INTENTION OF PURCHASING CONDOM
BEHAVIOR AMONG STUDENTS IN BANGKOK

นายชยภูมิ ชูวีระเดช

นายวัชรพล ศีลารวรรณ

นางสาวตะวันรัตน์ รุ่งปัญญารัตน์

วิชา 3800420 โครงการทางจิตวิทยา(Senior Project)

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2557

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา

อิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยาต่อความตั้งใจ

ในการแสดงพฤติกรรมที่อู้งานอย่างอนาถ

ของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย

ชยภูมิ ชูวีระเดช

วัชรพล ศิลาวรรณ

ตะวันรัตน์ รุ่งปัญญารัตน์

หลักสูตร

ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.สักรัตน์ งามเอก

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณางค์ มณีศรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อ.สักรัตน์ งามเอก)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณญา ตัญคำภีร์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี วัฒนทกโกศล)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยาต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีจำนวน 300 คน อายุ 18-24 ปี ใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ โดยวัดตัวแปรทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ดังนี้ ความตั้งใจ (intention) ทักษะคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) และการรับรู้ความสามารถการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) วัดโดยใช้มาตราวัดที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Francis et al. (2004) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับเจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย ($r = .410, p < .01$, สองหาง) การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง ($r = .685, p < .01$, สองหาง) การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ($r = .355, p < .01$, สองหาง) โดยตัวแปรทำนายสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยได้ร้อยละ 50 ($R^2 = .502$) โดยพบว่าการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างมีอิทธิพลสูงสุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .788, \beta = .591, p < .001$) ตามมาด้วยเจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .156, \beta = .153, p < .01$) และการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .139, \beta = .064, p < .05$) หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์แยกตามเพศชายและหญิงพบว่า การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างมีอิทธิพลสูงสุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างนิสิตเพศชาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($B = .638, \beta = .513, p < .001$) ในขณะที่เพศหญิงการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างมีอิทธิพลสูงสุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .638, \beta = .513, p < .001$) ตามมาด้วยเจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .236, \beta = .195, p < .001$) โดยเมื่อนำทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว คือ เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและชาย

สาขาวิชา จิตวิทยา ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา 2557 ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงานจิตวิทยาหลัก.....

Abstract

This objective of this research was to study influence of psychology factors in intention of purchasing condom behavior among students in Bangkok. Participants were 300 college student, age 18-24. Data was analyzed by Enter Multiple Regression. Studied about these 4 factors; Intention of purchasing condom behavior, Attitude Toward the Behavior, Subjective Norm and Perceived Behavioral Control. Research results are as follows: Attitude Toward the Behavior, Subjective Norm and Perceived Behavioral Control were significantly correlated to Intention of purchasing condom behavior ($r = .410$, $r = .685$, $r = .355$, $p < .01$, two-tailed). Attitude Toward the Behavior, Subjective Norm and Perceived Behavioral Control were significantly predicted Intention of purchasing condom behavior ($R^2 = .502$). All 3 factors had significant standardized coefficient with Subjective Norm had the most influenced to predicted Intention of purchasing condom behavior ($B = .788$, $\beta = .591$, $p < .001$) followed by Attitude Toward the Behavior ($B = .156$, $\beta = .153$, $p < .01$) and Perceived Behavioral Control ($B = .139$, $\beta = .064$, $p < .05$) respectively. By analyzed in separate group (male, female) the results shows that only Subjective Norm had significantly predicted the Male Intention of purchasing condom behavior ($B = .638$, $\beta = .513$, $p < .001$). While in Female, Subjective Norm ($B = .638$, $\beta = .513$, $p < .001$) followed by Attitude ($B = .236$, $\beta = .195$, $p < .001$) had significantly predicted the Intention of purchasing condom behavior. And when compare these 2 groups, the predicted factors had no significantly different in predicted Intention of purchasing condom behavior.

Field of Study	Psychology	Student's signature.....
Academic year	14	Student's signature.....
		Student's signature.....
		Advisor's signature.....

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยมีผู้หญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่คลอดบุตรเฉลี่ยวันละ 355 ราย โดยมีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีจำนวนถึง 10 รายต่อวันที่กลายเป็นคุณแม่วัยใส (สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย, 2556) ทั้งนี้จำนวนผู้หญิงตั้งครรภ์จะมีมากกว่านี้เพราะการตั้งครรภ์ส่วนหนึ่งยุติด้วยการทำแท้ง ถ้ามองจากมุมการคุ้มครองสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ สิทธิของเด็กผู้หญิงถูกจำกัดไม่让她สามารถเข้าถึงความรู้ การศึกษาและบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ที่เหมาะสม ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ทางเลือกทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น แต่เด็กและวัยรุ่นกลับไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจมีสาเหตุจากบทเรียน ทักษะคิดต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นอกจากนี้เมื่อใดที่วัยรุ่นตั้งครรภ์มักจะออกจากโรงเรียนหรือต้องเปลี่ยนที่เรียน เพราะสังคมไม่ยอมรับการตั้งครรภ์หรือการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน รวมทั้งโรงเรียนก็เกรงว่าจะเสียชื่อเสียง เด็กจึงต้องออกจากโรงเรียนหรือต้องเปลี่ยนโรงเรียน ส่วนการคุมกำเนิดกึ่งถาวรในกลุ่มวัยรุ่นหญิงมีจำนวนน้อยมาก โดยมีการใช้วิธีการคุมกำเนิดแบบใส่ห่วงคุมกำเนิดเพียงร้อยละ 0.1 และใช้ยาคุมกำเนิดแบบฝังเพียงร้อยละ 0.2 (สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย, 2552)

ผู้วิจัยจึงคิดว่าข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาสาเหตุของการตั้งครรภ์ในวัยเรียนเพิ่มเติมพบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจากการยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้ใช้การคุมกำเนิดใดๆ มีสูงถึงร้อยละ 56.2 มีผู้ใช้การคุมกำเนิดวิธีใดวิธีหนึ่งร้อยละ 43.8 โดย 1 ใน 3 ของผู้หญิงที่ทำแท้งเป็นวัยรุ่น ทั้งนี้การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ไม่ได้คุมกำเนิด ส่วนหนึ่งเลือกกินยาคุมกำเนิดฉุกเฉินหลังจากมีเพศสัมพันธ์เพื่อไม่ให้ท้องและอีกส่วนหนึ่งยุติการตั้งครรภ์เมื่อท้อง แสดงให้เห็นว่าด้านงานอนามัยแม่และเด็กที่เป็นเป้าหมายการเข้าถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ถ้วนหน้า (Universal Reproductive Health) ซึ่งมีตัวชี้วัดสำคัญคือ อัตราการคลอดในหญิงวัย 15-19 ปี (Adolescent Birth Rate) ยังคงอยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและถึงแม้ว่าร้อยละของความต้อ การใช้วิธีการคุมกำเนิดที่ไม่ได้รับการตอบสนอง (Unmet Need of Family Planning) อยู่ในระดับต่ำมาก แต่ก็น่าจะเป็นสถิติที่ไม่ได้สะท้อนต่อข้อเท็จจริงว่าวัยรุ่นหญิงจำนวนมากยุติการตั้งครรภ์เพื่อแก้ปัญหาท้องไม่พร้อม (คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา, 2554)

ผู้วิจัยเกิดความสงสัยว่าเหตุใดวัยรุ่นจึงมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันจึงคิดว่าข้อมูลเพิ่มเติมพบว่าเด็กวัยรุ่นอายุ 15-24 ปีได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวและการติดเชื้อจากเพศสัมพันธ์ โดยได้รับการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 65.4) รองลงมาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 12.5) และมีผู้ที่ไม่เคยได้รับการสอนเรื่องดังกล่าวร้อยละ 11.2 นอกจากนี้ยังมีอีกกลุ่มที่จำไม่ได้หรือไม่แน่ใจว่าได้รับการสอนร้อยละ 3.6 หากพิจารณาเป็นกลุ่มอายุ พบว่า ทั้งกลุ่มอายุ 15-19 ปีและกลุ่มอายุ 20-24 ปีส่วนใหญ่ได้รับการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและกลุ่มอายุ 20-24 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่ไม่เคยได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาสูงกว่ากลุ่มอายุ 15-19 ปี คือร้อยละ 14.2 และ 8.2 ตามลำดับ (สำรวจอนามัยการเจริญพันธุ์, 2552)

จากข้อมูลเบื้องต้นชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าวัยรุ่นจำนวนหนึ่งจะได้รับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนแต่ก็ยังมีนักเรียนจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องเพศสัมพันธ์ การเรียนการสอนเพศศึกษายังมีข้อจำกัด ยังไม่เป็นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างรอบด้าน (Comprehensive sexuality and reproductive health education) ยังขาดการสื่อสารทางบวกเรื่องเพศ นั่นคือ สื่อสารแล้วไม่ได้สร้างความยึดอัดลำบากใจคนฟัง ไม่ล้อเลียน ใช้ภาษาสร้างสรรค์ เคารพในความหลากหลายของรสนิยมทางเพศและเกิดพลังใจอย่างมหาศาลที่จะดูแลและรับผิดชอบเรื่องเพศของตนเอง (ธัญญา ใจดี, 2552) ทักษะคติของครูผู้สอนส่วนหนึ่งยังอนุรักษ์นิยม ไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นไม่คุมกำเนิด

ผู้วิจัยสืบค้นคว้าข้อมูลจากรายงานสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทย พ.ศ. 2556 พบว่ามีปัจจัยจำนวนมากที่สัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ไม่พร้อมหรือการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจในกลุ่มวัยรุ่นไม่ว่าจะเป็นลักษณะส่วนบุคคลความสัมพันธ์ในครอบครัวความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนหรือความสัมพันธ์แบบคู่รัก แต่อย่างไรก็ตามการเกิดการตั้งครรภ์ไม่ได้ตั้งใจมักมีสาเหตุมาจาก 2 เรื่องคือการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์หรือเป็นความล้มเหลวจากวิธีคุมกำเนิดที่เลือกใช้ซึ่งตัวแปรสำคัญได้แก่จำนวนวัยรุ่นที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์และการใช้การคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในขณะมีเพศสัมพันธ์รวมทั้งวิธีคุมกำเนิดที่เลือกใช้ (กรมอนามัยการเจริญพันธุ์, 2556)

เมื่อผู้วิจัยค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีคุมกำเนิดที่วัยรุ่นเลือกใช้พบว่าสถิติใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ในมาหยงต่ำ เพียงร้อยละ 46.9 ไม่กล้าพกถุงยางร้อยละ 24.7 เพราะอาย กลัวคนอื่นมองไม่ดี และกรมควบคุมโรคได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชน หรือดีดีซีโพล ครั้งที่ 3 เรื่อง “การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อควบคุมป้องกันโรค” ได้ข้อสรุปว่าประชาชนบางส่วนยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกาพกและใช้ถุงยางอนามัย และเชื่อว่าการเข้าถึงถุงยางอนามัยที่ง่ายขึ้นจะกระตุ้นให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (กรมควบคุมโรค, 2557)

การวิจัยในประเทศไทยจำนวนหนึ่งศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของวัยรุ่นในสถานศึกษา ประเภทต่างๆ และวัยรุ่นที่อยู่นอกสถานศึกษา ต่อการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ของคนวัยเดียวกัน ผลการวิจัยพบว่าวัยรุ่นจำนวนมากโดยเฉพาะกลุ่มที่ยังเป็นนักเรียนเห็นว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากยังไม่พร้อมที่จะเลี้ยงดูลูก นอกจากนี้การตั้งครรภ์ยังทำให้เกิดความอับอาย ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมไทยและเป็นการทำลายอนาคตของตนเอง ในบางการศึกษาพบว่ามีวัยรุ่นร้อยละ 60 มีทัศนคติที่ดีต่อการทำแท้ง (Fengxue, Isaranuruga et al., 2003) อย่างไรก็ตาม การศึกษาเดียวกันนี้ชี้ว่าวัยรุ่นจำนวนหนึ่งเห็นว่าการทำแท้งเป็นการทำลายศีลธรรมในสังคมและวัยรุ่นไม่ควรมีสิทธิที่จะไปทำแท้ง แต่ก็มีบางส่วนเห็นว่า การทำแท้งเป็นทางออกเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนที่ตั้งครรภ์ต้องออกจากโรงเรียนและเกิดปัญหาเศรษฐกิจกับครอบครัว อีกทั้งยังช่วยไม่ให้เกิดการทอดทิ้งทารก อีกการศึกษาหนึ่งชี้ว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการตั้งครรภ์โดยยังไม่ได้แต่งงาน เนื่องจากเป็นการลดทอนคุณค่าของตนเอง ทำให้ตนเองรู้สึกไร้ค่า และเมื่อคลอดลูกก็จะทำให้ความเป็นวัยรุ่นต้องสิ้นสุดลง ไม่สามารถเข้ากลุ่มทำกิจกรรมกับเพื่อนวัยเดียวกันเพราะต้องดูแลลูก (Muangpin, Tiansawad et al., 2010)

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการคุมกำเนิดเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น เมื่อมีเจตคติทางลบต่อการตั้งครรภ์ในวัยเรียนก็อาจทำให้เป็นการง่ายที่จะส่งเสริมวิธีการคุมกำเนิดในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่มีเพศสัมพันธ์ การใช้ถุงยางอนามัย การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นต้น แต่จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นส่วนใหญ่มีสาเหตุไม่ป้องกันการตั้งครรภ์ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการไม่มีเพศสัมพันธ์และถุงยางอนามัยแบบบุรุษ เนื่องจากถุงยางอนามัยมีบทบาทสำคัญในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด สำหรับประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดโดยทั่วไปหากผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ 100 คน มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันเป็นเวลา 1 ปี พบว่า 80-90 คน จะตั้งครรภ์ หากใช้ถุงยางอนามัยสำหรับบุรุษอย่างถูกต้องพบว่าเพียง 2 จาก 100 คน จะตั้งครรภ์ แต่หากใช้ถูกบ้างไม่ถูกบ้าง จะมีโอกาสตั้งครรภ์ถึง 15 จาก 100 คน ในขณะที่ หากใช้ถุงยางอนามัยสำหรับสตรีอย่างถูกต้องประมาณ 5 จาก 100 คน จะตั้งครรภ์ แต่หากใช้ไม่สม่ำเสมอ จะมีโอกาสตั้งครรภ์สูงกว่ามาก คือประมาณ 15-20 จาก 100 คน (เจนจิต ฉายะจินดา, 2557) ผู้วิจัยจึงได้ทำการหาข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และการใช้ถุงยางอนามัย และได้ข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยจำนวนหนึ่งชี้ให้เห็นว่าจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอาทิ ในขณะที่วัยรุ่นจำนวนหนึ่งไม่เห็นด้วยกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในขณะที่เป็นนักเรียน วัยรุ่นชายส่วนหนึ่งมองว่าการมีคูรักรและการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องปกติ และการมีความสัมพันธ์ทางเพศเป็นการให้

และการได้ของแต่ละฝ่าย (ศิริพร จิรวัดมนกุล, กฤตยา แสงเจริญ และคณะ, 2556) วัยรุ่นหญิงบางส่วนเห็นว่า การยินยอมมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงความรัก ความจริงใจ และต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นหรือผูกมัดฝ่ายชาย (Tangmunkongvorakul, Carmichael et al., 2011) ในบางการศึกษาแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นหญิงจำนวนไม่น้อยตั้งใจที่จะมีลูกเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับฝ่ายชาย หรือต้องการให้ฝ่ายชายให้ความสนใจ เอาใจใส่(ศิริพร จิรวัดมนกุล, กฤตยา แสงเจริญ และคณะ, 2555) ผู้ปกครองคิดว่า ในสภาพสังคมปัจจุบัน รัฐไม่สามารถควบคุมข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้ และพ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะดูแลลูกอย่างใกล้ชิด อาจเป็นไปได้น้อยมากที่จะห้ามไม่ให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ จึงพยายามให้คำแนะนำแก่ลูกหลานให้รู้จักระมัดระวังป้องกันตัวจากการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดเชื้อ HIV (Rhucharoenpompanich, Chamrathirong et al., 2012)

ความแตกต่างทางความคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นเพศหญิงและเพศชายนั้นสามารถเห็นได้จากรายงานการสำรวจพฤติกรรมทางเพศโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.2549 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าร้อยละ 71 ของคนเป็นพ่อคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ลูกชายของเขาจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แต่จำนวนร้อยละ 21 เท่านั้นที่คิดว่าเป็นเรื่องปกติที่ลูกสาวของพวกเขาจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถ้าแยกเป็นเพศแล้วจะเห็นว่าลูกชายจำนวนมากถึงร้อยละ 83 คิดว่าเป็นเรื่องปกติที่พ่อของเขาจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งจำนวนมากกว่าจำนวนลูกผู้หญิงที่ยอมรับในเรื่องเดียวกันถึงร้อยละ 20 ในขณะที่วัยรุ่นชายและวัยรุ่นสาวมีความคิดคล้ายคลึงกันในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของเพศหญิง สิ่งที่ผลการสำรวจนี้แสดงให้เห็นคือลูกชายและลูกสาวเติบโตมากับความเชื่อที่แตกต่างกันในเรื่องการยอมรับของผู้ปกครองต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ลูกผู้ชายมักจะคิดว่าพ่อแม่ของเขาจะยอมรับได้ถ้าเขามีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ในขณะที่เด็กผู้หญิงมักจะใช้ชีวิตอยู่ภายใต้การกวดขันอยู่ตลอดเวลาที่จะต้องหลีกเลี่ยง “ความประพฤติที่น่าอับอาย” จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน นอกจากนี้ยังมีความกดดันให้เด็กผู้ชายต้อง “แสดงความเป็นชาย” ซึ่งอาจนำไปสู่ความกดดันและการบังคับทางด้านอารมณ์ จิตใจและกายภาพต่อวัยรุ่นหญิง

การสอนเด็กผู้ชายเพื่อสร้างทัศนคติและความสัมพันธ์ทางเพศเชิงบวกตั้งแต่วัยเด็กจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพื่อไม่ให้เด็กผู้ชายเติบโตมาโดยมีเจตคติทางลบเรื่องเพศสัมพันธ์ ไม่มองเด็กผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุทางเพศ ฐานคิดเรื่องชายเป็นใหญ่และมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่าในเรื่องเพศนำไปสู่พฤติกรรมเสียหลายด้านของผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา การปฏิเสธที่จะใช้ถุงยางหรือมีเพศสัมพันธ์

ที่ไม่ปลอดภัย การเปิดโอกาสให้ผู้ชายมีส่วนร่วมในการสร้างความเท่าเทียมระหว่างหญิงชาย จึงส่งผลดีต่อทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายเอง การให้คำปรึกษาและเข้าถึงเด็กผู้ชายที่เป็นพ่อของลูกที่เกิดจากแม่วัยรุ่นเป็นสิ่งที่ถูกกละเลย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่าฝ่ายชายหายหน้าไปเมื่อวัยรุ่นหญิงท้อง ควรมีการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือทั้งเด็กหญิงและเด็กชายตลอดจนผู้ปกครองของทั้งสองฝ่าย ที่สำคัญคือต้องให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการวางแผนครอบครัวและวิธีการคุมกำเนิดที่ทั้งสองฝ่ายตัดสินใจร่วมกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์ซ้ำอีกครั้งก่อนอายุ 20 ปี (UNFPA State of World Population, 2013)

จากข้อมูลข้างต้นนี้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในวัยรุ่นชาย เนื่องจากเป็นฝ่ายที่มีเจตคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์และมีส่วนชักจูงให้ฝ่ายหญิงคล้อยตามทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ได้ และสามารถใช่วิธีคุมกำเนิดแบบชั่วคราวได้ อีกทั้งหลักสูตรการศึกษาก็มีการเพิ่มเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยไว้ในหลักสูตรแล้ว ผู้วิจัยเกิดความสงสัยว่าเหตุใดวัยรุ่นชายจึงไม่ใช้ถุงยางอนามัย จึงได้ทำการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม พบว่าวัยรุ่นไทยน้อยกว่าร้อยละ 25 ที่ใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์, 2552)

นิสาชล ลาภุทธิ (2547) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี พบว่าเคยพกถุงยางอนามัยมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่เคยพกถุงยางอนามัยโดยมากจะพกนานๆ ครั้งโดยส่วนใหญ่ซื้อมาจากร้านสะดวกซื้อหรือห้างสรรพสินค้าร้อยละ 50 พกครั้งละ 2 ชิ้นมักจะพกไว้ในกระเป๋าตังค์มีจำนวนเพียงครึ่งหนึ่งของผู้ที่เคยพกถุงยางอนามัยมีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ผู้ที่พกส่วนใหญ่ใช้เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์

จากงานวิจัยข้างต้นเกิดความคิดว่าเจตคติต่อการใช้ถุงยางอนามัยก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นไม่ใช้ถุงยางอนามัยจึงค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม พบว่า เจตคติและการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเป็นตัวทำนายความตั้งใจได้ร้อยละ 17 (Basen-Engquist & Parcel, 1992) นอกจากนี้มีการศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ของเด็กชายหญิง อายุระหว่าง 14-19 ปี จำนวน 325 คน พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างเพศชายนั้นมีเพียงการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะใช้ถุงยางอนามัย โดยการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างสามารถอธิบายความผันแปรของความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ของเด็กวัยรุ่นชายได้ร้อยละ 25 (Adler et al, 1990) งานวิจัยของศรีพรรณ กันธวัช (2538) ศึกษาเจตคติและการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างกลุ่มวัยรุ่นไทย ระดับอาชีวศึกษา พบว่าเจตคติต่อการไม่ใช้ถุงยางและการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างเกี่ยวกับการไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงที่ไม่ใช่หญิงบริการทางเพศเป็นตัว

ทำนายความตั้งใจที่จะไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงที่ไม่ใช้หญิงบริการของเด็กวัยรุ่นชายไทย และงานวิจัยของอิชิฮารุ โมทองและคณะ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างกับความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลอายุระหว่าง 15-19 ปี พบว่า เจตคติต่อการใช้ถุงยางอนามัยและการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัย

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่ามีการใช้ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้น อันได้แก่ การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างและความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัย หลายปีที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ต่างตระหนักถึงปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่มีแนวโน้มสูงขึ้น (คณะกรรมการสาธารณสุข วุฒิสภา, 2554) จึงมีโครงการ “ยึดดอกพุด” ซึ่งจัดทำโดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เพื่อสื่อว่าการไปขอถุงยาง การพกหรือการใช้ถุงยางอนามัยไม่ใช่เรื่องน่าอายและมีการทำวิจัยหลังโครงการสิ้นสุดลงพบว่า เจตคติของกลุ่มเยาวชนทั้งชายและหญิงต่อการใช้ถุงยางอนามัยก่อนและหลังการชมภาพยนตร์โฆษณา พบว่าเยาวชนชายที่ได้ดูภาพยนตร์โฆษณานี้ มีเจตคติต่อถุงยางอนามัยดีขึ้นกว่าก่อนดูภาพยนตร์ชุดนี้ (กรมควบคุมโรค, 2550)

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าม้งงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนในการศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยจำนวนหนึ่ง และมีการรณรงค์เกี่ยวกับการใช้ถุงยางจากทั้งภาครัฐและเอกชน แต่สถิติการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นก็ยังคงเพิ่มขึ้น อาจเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นไม่กล้าซื้อถุงยางอนามัยไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรฤดี นิธิรัตน์ (2549) ศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มวัยรุ่นโดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2549 จากผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย พ่อแม่ของนักเรียน ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาและผู้นำชุมชน พบว่าเหตุผลหลัก 5 ประการที่ทำให้วัยรุ่นไม่สนใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ ถุงยางอนามัยทำให้ความสุขทางเพศลดลง ความรู้สึกอายเมื่อต้องซื้อถุงยางอนามัย การรับรู้ความเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ไม่ถึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำ ความรู้สึกไว้วางใจในคู่นอนและการรับรู้ประโยชน์ของถุงยางอนามัยอยู่ในระดับต่ำ ตามลำดับ

ผู้วิจัยมีแนวคิดว่าพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเป็นพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอย่างหนึ่งจึงสามารถใช้แนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (2002) เป็นทฤษฎีที่กำลังได้รับความนิยมและมีอิทธิพลต่อนักการศึกษานักการตลาดแพทย์พยาบาลนักวิจัยนักจิตวิทยานักบริหารงานทรัพยากรบุคคล

และนักพฤติกรรมศาสตร์อย่างมากในการนำไปศึกษาวิจัยเพื่อใช้ทำนายและแก้ปัญหาพฤติกรรมทางสังคมของบุคคลจากการสำรวจงานวิจัยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1991–2005 พบว่ามีงานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีนี้มากกว่า 500 เรื่องโดยผู้สนใจนำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนไปใช้ทำนายพฤติกรรมต่างๆ อาทิเช่น พฤติกรรมด้านสุขภาพ ได้แก่พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย (Bennett & Bozionelos, 2000) พฤติกรรมการบริโภคโลหิต (มันทนาสิริรัตโนภาส, 2538) พฤติกรรมการใช้ยาเสพติด (Armitage, Conner, Loach & Willetts, 1999) พฤติกรรมการออกกำลังกาย (Biddle & Nigg, 2000; Nareerat, 2003; Rivise & Sheeran, 2003) พฤติกรรมการเลือกใช้เวลาว่าง (Ajzen & Driver, 1992) เป็นต้น มาอธิบายได้เช่นกัน

ความรู้สึกอายนี้อาจเกิดขึ้นจากข้อถ้อยแถลงของนามัยว่าจะมีสาเหตุมาจากเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยหรือการซื้อถุงยาง หรืออาจจะมาจากการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างหรือการรับรู้ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางจิตวิทยาในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน อันได้แก่ เจตคติ การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย รวมทั้งตัวแปรทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ และอายุ ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยให้เพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานหรือองค์กรที่สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยของนักศึกษา

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The Theory of Planned Behavior : TPB)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม (Social Psychology) ที่ Ajzen ได้พัฒนาเพิ่มเติมมาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (The Theory of Reasoned Action: TRA) ของ Ajzen และ Fishbein (1980) ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลซึ่งเป็นทฤษฎีต้นกำเนิดมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำนาย และทำความเข้าใจถึงอิทธิพลของแรงจูงใจ (ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ) ที่มีต่อพฤติกรรม โดยมีแนวคิดพื้นฐานที่ว่า บุคคลจะกระทำพฤติกรรมโดยอ้อมมีเหตุผล มีการใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วอย่างมีระบบ รวมทั้งมีการคิดพิจารณาที่ดีเพื่อตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น โดยถือว่าความตั้งใจเป็นปัจจัยด้านแรงจูงใจตามธรรมชาติอย่างหนึ่ง และเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรมนั้นมากขึ้นไปด้วย และมีความเป็นไปได้ว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมแทนที่เจตคติ (Attitude) คือ ยิ่งบุคคลมีความตั้งใจมากขึ้นเพียงไร ก็ยิ่งมีความพยายามที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นมากขึ้นตามไปด้วย และมีความเป็นไปได้ว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างสมบูรณ์สำหรับปัจจัยด้าน

ทัศนคติ ได้ถูกนำมาใช้ในรูปของทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจร่วมกับปัจจัยทางสังคม คือ การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective Norm)

อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ซึ่งข้อจำกัดที่เด่นชัดที่สุดเกี่ยวกับการที่ไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่สามารถกระทำพฤติกรรมใดๆ ความตั้งใจมิใช่เป็นปัจจัยเพียงอย่างเดียวที่มีอิทธิพลให้เกิดการกระทำพฤติกรรมนั้น หากแต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลเข้ามาร่วมประกอบอีกด้วย เป็นต้นว่า ปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง ได้แก่ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และการวางแผนที่ดี ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ เวลา โอกาส และความร่วมมือจากผู้อื่น ดังนั้นทฤษฎีตามแผนจึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการทำนายพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่สามารถกระทำพฤติกรรมตามความต้องการได้อย่างสมบูรณ์ (Ajzen & Madden, 1985) โดยความแตกต่างระหว่างทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีตามแผน คือ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนได้เพิ่มปัจจัยที่สาม ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่ากระทำพฤติกรรมความตั้งใจ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ซึ่งหลายถึง “ความการรับรู้ถึงความง่ายหรือความยากของการกระทำพฤติกรรมที่ตนเองสนใจ” (Ajzen, 1991) โดยทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนได้วางโครงสร้างของ Perceived Behavioral Control ลงในกรอบแสดงความสัมพันธ์ของความเชื่อ เจตคติ เจตนา และพฤติกรรม (Ajzen, 1991)

แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับเจตคติและการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Ajzen & Madden, 1985) ดังนั้นหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนจึงระบุว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดนั้นจะต้องมีสาเหตุหรือมีที่มาที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นขึ้น ซึ่งสาเหตุดังกล่าวก็คือ เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมนั้น (Attitude Toward the Behavior: ATB) การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective Norm: SN) และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการควบคุมพฤติกรรมในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ หรือการเชื่อว่าตนสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นได้ในทิศทางที่เหมาะสม (Perceived Behavioral Control: PBC) นอกจากนี้ยังมีการควบคุมพฤติกรรมได้จริง (Actual Behavioral Control) ซึ่งปัจจัยที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวแปรที่เป็นส่วนขยายของ Perceived Behavioral Control เป็นตัวแปรแฝงเราไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เวลา เป็นต้น แต่เราสามารถรู้ได้จากการตอบสนองหรือผลที่เกิดขึ้น ปัจจัยทั้ง 3 (ยกเว้น Actual Behavioral Control) มีผลโดยตรงต่อความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรม และความตั้งใจนั้นก็จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการแสดงพฤติกรรมออกมา (Ajzen, 1991) นอกจากนั้นการรับรู้ความสามารถในการควบคุมในพฤติกรรมของตน

(PBC) ยังสามารถทำนายความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมได้ โดยจะอยู่ในรูปของความสัมพันธ์ทางตรงระหว่าง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมในพฤติกรรมของตน (PBC) และพฤติกรรม (Ajzen & Madden, 1985: 548-549)นอกจากนี้ทฤษฎีตามแผนยังได้ให้ความหมายเฉพาะในแต่ละตัวแปรตามโครงสร้างของทฤษฎีดังนี้

- 1) พฤติกรรม (Behavior) ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน การกระทำพฤติกรรมเป็นการทำหน้าที่ร่วมกันของการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมและเจตนาในการกระทำพฤติกรรม การรับรู้การควบคุม พฤติกรรมและเจตนาในการกระทำพฤติกรรมจะทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ คือ (1) การวัดการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมและเจตนาในการกระทำพฤติกรรมต้องมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ทำนาย เช่น ถ้าพฤติกรรมเป็นการบริจาคเงินให้กาชาด เจตนาก็ต้องเป็นเจตนาที่จะบริจาคเงินให้กาชาด ไม่ใช่บริจาคเงินทั่วไป และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมก็ต้องวัดในการทำงานของตัวเองกัน (2) การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมและเจตนาในการกระทำพฤติกรรมต้องคงที่ในช่วงการเก็บข้อมูลหรือสังเกตพฤติกรรมเพราะการแทรกแซงบางอย่างอาจทำให้ตัวแปรทั้งสองเปลี่ยนแปลงไป (3) การทำนายพฤติกรรมจะแม่นยำขึ้น ถ้ามีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมที่ใกล้กับความเป็นจริง พฤติกรรมที่เป็นพฤติกรรมเป้าหมายควรมีการนิยามอย่างรอบคอบในขอบเขตของพฤติกรรมเป้าหมาย นั่นคือ ด้านเป้าหมาย การกระทำบริบทและเวลา (Francis et al., 2004)
- 2) ความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรม (Intention:I) คือ ความต้องการ ความเป็นไปได้ ความพยายามหรือการวางแผนของบุคคลที่จะทำพฤติกรรมหนึ่งๆ ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ความตั้งใจเป็นตัวทำนายพฤติกรรม เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดความพร้อมของบุคคลในการที่จะกระทำพฤติกรรมและเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรม ความตั้งใจเกิดขึ้นจากการได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 3 สิ่ง ได้แก่ ทัศนคติหรือเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยทำนายแต่ละตัวข้างต้น มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและประชากรที่สนใจศึกษา อย่างไรก็ตามการวัดความตั้งใจเพื่อนำมาใช้ทำนายพฤติกรรมของบุคคลว่าบุคคลทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมของทุกคนได้เสมอไป เนื่องจากความตั้งใจสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา โดยตัวแปรที่มีผลต่อเสถียรภาพของความตั้งใจมี

หลายตัว ได้แก่ ระยะเวลาระหว่างการวัดความตั้งใจกับการวัดพฤติกรรม ความตั้งใจภายในได้
เงื่อนไข ความตั้งใจของกลุ่มคน ตัวแปรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจ
และพฤติกรรม ได้แก่ ประสบการณ์ตรง การเคยเห็นคนอื่นกระทำพฤติกรรมนั้น การมีทักษะใน
การกระทำพฤติกรรมและการเกิดเหตุการณ์แทรกซ้อนที่ไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า (Francis et
al., 2004)

- 3) เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior: ATB) คือการประเมินทางบวก-ลบของ
บุคคลต่อการกระทำนั้นหรือเป็นความรู้สึกโดยรวมของบุคคลที่เป็นทางบวก-ลบหรือสนับสนุน-
ต่อต้านการกระทำนั้นๆ โดยทั่วไปถ้าบุคคลมีเจตคติในทางบวกต่อพฤติกรรมนั้นมากเท่าใดก็
ควรจะมี ความตั้งใจหนักแน่นที่จะกระทำพฤติกรรมมากเท่านั้น ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรม
ตามแผน เจตคติต่อพฤติกรรมจะส่งผลต่อพฤติกรรมทางอ้อม ร่วมกับการคล้อยตามอิทธิพล
ของคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม โดยผ่านความตั้งใจในการ
กระทำพฤติกรรมตามทฤษฎี นอกจากนี้เจตคติต่อพฤติกรรมใดๆ จะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมี
ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น โดยความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Beliefs) มี
ความเชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่สนใจ เพื่อคาดหวังผล คือ ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าถ้าทำ
พฤติกรรมนั้นแล้วจะได้รับผลทางบวก ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น
(Attitude Toward the Behavior) และเมื่อมีเจตคติทางบวกแล้วก็ย่อมจะเกิดความตั้งใจ
(Intention) ที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น ในทางตรงข้ามถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าถ้าทำพฤติกรรมนั้น
แล้วจะได้รับผลทางลบก็จะมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้นและเกิดความตั้งใจ
หนักแน่นที่จะไม่กระทำพฤติกรรมมากเท่านั้น (Francis et al., 2004)
- 4) การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective Norm: SN) เป็นการรับรู้ของบุคคลว่าคน
อื่นๆ ที่มีความสำคัญสำหรับเขาต้องการให้เขาทำพฤติกรรมนั้นๆ หรือไม่ ซึ่งการรับรู้นี้อาจจะ
ตรงหรือไม่ตรงกับความจริงก็ได้ และการที่จะเกิดตัวแปรนี้ได้จำเป็นต้องมีความเชื่อเป็น
พื้นฐานเช่นเดียวกับเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม (ATB) เรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับคนรอบข้าง
(Normative Beliefs) คือ ถ้าบุคคลได้เห็นหรือรับรู้ว่าคุณค่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตัวเขา
(Subjective Norm) ได้กระทำพฤติกรรมใดๆ ก็มีแนวโน้มที่จะทำตามด้วย ตามแนวคิดทฤษฎี
พฤติกรรมตามแผน การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างจะส่งผลต่อพฤติกรรมทางอ้อม

ร่วมกับเจตคติต่อพฤติกรรมและการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม โดยผ่านความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม (Francis et al., 2004)

- 5) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control: PBC) หมายถึงการรับรู้ของบุคคลว่าเป็นการยากหรือง่ายที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆ และการที่บุคคลจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นๆ และการที่บุคคลจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมใดต้องเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมนั้นได้และมีโอกาสประสบผลสำเร็จ (Francis et al., 2004)

อนึ่งแม้ว่าความตั้งใจอาจไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้เสมอไป แต่ก็มียานวิจัยจำนวนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าความตั้งใจสามารถทำนายพฤติกรรมได้ อาทิ ถาวร แซ่ตั้ง (2529) เจตนาเชิงพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ได้ และสามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อการวัดเจตนาห่างจากการวัดพฤติกรรม 2-3 สัปดาห์ สอดคล้องกับ สถิตา สมควรดี (2542) การวิจัยเรื่องการเลิกสูบบุหรี่ที่ความตั้งใจและปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จการศึกษาเชิงสำรวจโดยติดตามผลผู้ที่มารับบริการในคลินิกอดบุหรี่ของโรงพยาบาลมุกดาหารจำนวน 94 คนผลการศึกษาพบว่าสามารถเลิกบุหรี่ได้ร้อยละ 61.7 และผู้ที่เลิกสูบบุหรี่ได้มีความตั้งใจสูงกว่าผู้ที่เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้มีความแตกต่างกัน เป็นต้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางจิตวิทยาในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน อันได้แก่ เจตคติ การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัย รวมทั้งตัวแปรทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

- 1) เจตคติต่อพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัย
- 2) การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective Norm) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัย
- 3) การรับรู้ความสามารถในการซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัย

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามตัวแปรประชากรศาสตร์ (N = 300)

	ข้อมูลคุณสมบัติประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	115	38.3
	หญิง	185	61.7
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	300	100
ชั้นปี	1	121	40.3
	2	70	23.3
	3	62	20.7
	4	47	15.7
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	300	100
เคยมีเพศสัมพันธ์	เคย	40	13.3
	ไม่เคย	260	86.7
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	300	100

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 325 คน แต่เนื่องจากมีจำนวน 25 คน ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน จึงตัดออกจากการทดลอง เหลือจำนวนทั้งสิ้น 300 คน แบ่งออกเป็นเพศชายจำนวน 115 คน (ร้อยละ 38.3) เป็นเพศหญิงจำนวน 185 คน (ร้อยละ 61.7) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีอายุ 18 - 24 ปี โดยส่วนใหญ่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์จำนวน 260 คน (ร้อยละ 86.7)

ตอนที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย

สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มโดยบังเอิญ สอบถามอายุว่าเกิน 18 ปีหรือไม่ หากต่ำกว่า 18 ปี จะไม่ให้ร่วมการวิจัย หากอายุเกินกว่า 18 ปีผู้วิจัยขอความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย หากผู้ร่วมการวิจัยยินยอม แจกแบบสอบถามที่มีคำอธิบายเพื่อเชิญเข้าร่วมโครงการวิจัย พร้อมทั้งอธิบายว่าคำถามบางข้อท่านสามารถไม่ตอบหรือขอยุติการตอบแบบสอบถามได้ทันที นอกจากนี้ยังอธิบายกับผู้ร่วมการวิจัยว่าข้อมูลจากผู้ร่วมการวิจัยตอบจะเป็นความลับ ไม่ระบุตัวตนของผู้ร่วมการทดลอง และผู้วิจัยจะให้ความสำคัญเป็นส่วนตัวในการตอบคำถามโดยการไปนั่งที่โต๊ะอื่น หลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จให้ผู้ร่วมการวิจัยพับแบบสอบถามทันทีเพื่อปกปิดคำตอบ จากนั้นผู้วิจัยจะทำการฉีกแบบสอบถามด้วยลวดเย็บกระดาษ

ตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนได้แก่ความตั้งใจ (Intention) ทศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) และการรับรู้ความสามารถการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) วัดโดยใช้มาตรวัดที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Francis et al.(2004) โดยกำหนดสถานการณ์ "ท่านอยู่ในสถานการณ์ที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและท่านยินยอมพร้อมใจ" ใช้คำถามทั้งสิ้น 13 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วยอายุ เพศ ชั้นปีและคณะ

ตอนที่ 2 เป็นมาตรแบบให้คะแนนเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้

ด้านความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ใช้ข้อคำถาม 3 ข้อ โดยวัดความตั้งใจทั่วไป ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็นดังนี้ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน ไม่เห็นด้วยให้ 2 คะแนน เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กันให้ 3 คะแนน เห็นด้วยให้ 4 คะแนน และเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน (ค่า cronbach's alpha = .955) คะแนนสูงหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยสูง คะแนนต่ำหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยต่ำ ตัวอย่างข้อคำถาม "ฉันตั้งใจว่าจะซื้อถุงยางอนามัย"

ด้านเจตคติต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ใช้ข้อคำถาม 4 ข้อ ใช้มาตรจำแนกความหมายความโดยใช้คำคุณศัพท์ขั้วคู่ (Bipolar Adjective) มีเกณฑ์การให้คะแนนระดับ 1-7 (ค่า cronbach's alpha = .876) โดยระดับ 4 คือมีความหมายปานกลาง ระดับ 1 คือมีความหมาย

ตามคำคุณศัพท์ด้านซ้ายมากที่สุด ระดับ 7 คือมีความหมายตามคำคุณศัพท์ด้านขวามากที่สุด เมื่อกลับคะแนนแล้วแปรผลคะแนนแล้วหากคะแนนสูงหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย หากคะแนนต่ำหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ตัวอย่างคำถาม โดยภาพรวมฉันคิดว่าการซื้อถุงยางอนามัยเป็นสิ่งที่ไม่สบายใจ-สบายใจ

ด้านการคล้อยตามอิทธิพลของครอบครัวในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ใช้ข้อคำถาม 3 ข้อ โดยวัดความตั้งใจทั่วไป ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็นดังนี้ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน ไม่เห็นด้วยให้ 2 คะแนน เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กันให้ 3 คะแนน เห็นด้วยให้ 4 คะแนน และเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน (ค่า cronbach's alpha = .731) คะแนนสูงหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีการคล้อยตามอิทธิพลของครอบครัวข้างสูง คะแนนต่ำหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีการคล้อยตามอิทธิพลของครอบครัวต่ำ ตัวอย่างข้อคำถาม “ฉันรู้สึกกดดันจากครอบครัวให้ซื้อถุงยางอนามัย”

ด้านการรับรู้ความสามารถในการซื้อถุงยางอนามัย ใช้ข้อคำถาม 3 ข้อ โดยวัดความตั้งใจทั่วไป ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็นดังนี้ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน ไม่เห็นด้วยให้ 2 คะแนน เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กันให้ 3 คะแนน เห็นด้วยให้ 4 คะแนน และเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน (ค่า cronbach's alpha = .724) คะแนนสูงหมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความสามารถในการซื้อถุงยางอนามัยสูง คะแนนต่ำหมายถึงการรับรู้ความสามารถในการซื้อถุงยางอนามัยต่ำ ตัวอย่างข้อคำถาม “ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถซื้อถุงยางอนามัยได้ด้วยตนเอง”

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ถามว่า “ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่”

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัย เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ($N = 300$)

ตัวแปร	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Range</i>	α	1	2	3	4
1. ความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัย	3.91	1.25	1-5	.955	1			
2. เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย	6.14	1.22	1-7	.876	.410**	1		
3. การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง	3.16	.93	1-4	.731	.685**	.390**	1	
4. การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรม การซื้อถุงยางอนามัย	3.65	.86	1-5	.724	.355**	.286**	.364**	1

** $p < .01$ (2-tailed)

จากผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ในตารางที่ 2 ตัวแปรตามที่ได้ศึกษาพบว่าความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับเจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย ($p < .01$, สองหาง) การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง ($p < .01$, สองหาง) การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ($p < .01$, สองหาง) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในข้อที่หนึ่งที่ว่าเจตคติต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย สมมติฐานข้อที่สองการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective Norm) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยและสมมติฐานในข้อที่สามการรับรู้ความสามารถในการซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย

ตารางที่ 3

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรทำนายรูปแบบคะแนนดิบ(b) คะแนนมาตรฐาน (Beta) การทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของ Beta ($N = 300$)

ตัวแปรพยากรณ์ที่เข้าสมการ	B	SEb	Beta(β)
เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย	.156**	.046	.153
การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง	.788***	.062	.591
การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย	.139*	.064	.097

*** $p < .001$, ** $p < .01$, * $p < .05$, $R^2 = .502$

ตัวแปรทำนายสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยได้ร้อยละ 50 ($R^2 = .502$) โดยจากตารางที่ 3 พบว่าการการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างมีอิทธิพลสูงสุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($B = .788$, $\beta = .591$, $p < .001$) ตามมาด้วยเจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .156$, $\beta = .153$, $p < .01$) และ การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย ($B = .139$, $\beta = .064$, $p < .05$)

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณ ของตัวแปรทำนายแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แยกระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแปรทำนายในแต่ละกลุ่มว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

ตารางที่ 4

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรทำนายรูปแบบคะแนนดิบ(b) คะแนนมาตรฐาน (Beta) การทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของ Beta ของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย(N = 115)

ตัวแปรพยากรณ์ที่เข้าสมการ	B	SEb	Beta(β)
เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย	.090	.065	.118
การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง	.638***	.104	.513
การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย	.122	.100	.096

*** $p < .001$, $R^2 = .366$

จากตารางที่ 4 พบว่าการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างมีอิทธิพลสูงสุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างนิสิตเพศชาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($B = .638$, $\beta = .513$, $p < .001$)

ตารางที่ 5

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรทำนายรูปแบบคะแนนดิบ(b) คะแนนมาตรฐาน (Beta) การทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของ Beta ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง(N = 185)

ตัวแปรพยากรณ์ที่เข้าสมการ	B	SEb	Beta(β)
เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย	.236***	.066	.195
การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง	.844***	.078	.614
การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย	.126	.090	.077

*** $p < .001$, $R^2 = .566$

จากตารางที่ 5 พบว่าการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างอิทธิพลสูงสุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างนิสิตเพศหญิง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($B = .638$, $\beta = .513$, $p < .001$) ตามมาด้วยเจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย($B = .236$, $\beta = .195$, $p < .001$)

ในการการเปรียบเทียบค่า B ของทั้งสองแบบจำลองว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยใช้วิธีการนำค่า B ของทั้งสองกลุ่มมาลบกัน ($B_M - B_F$) ซึ่งจะต้องมีการเปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) ดังสมการของ Cohen, Cohen, West และ Aiken (2003)

$$SE_{B_M - B_F} = \sqrt{(SE_{B_M})^2 + (SE_{B_F})^2}$$

จากนั้น นำค่า B ที่แตกต่างกันมาหารกับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเพื่อให้ได้ค่า Z หรือคะแนนมาตรฐานเพื่อทดสอบว่าตัวแปรใดที่สามารถทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติบ้าง

ตารางที่ 6

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิง

ตัวแปร	B_{M-F}	SE_{M-F}	Z
เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย	-.146	0.093	-1.58
การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง	-.206	0.850	-0.24
การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมซื้อถุงยางอนามัย	-.004	0.161	-0.02

Z critical value (95%) two-tailed = 1.96

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว คือ เจตคติต่อการซื้อถุงยางอนามัย การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมซื้อถุงยางอนามัยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการทำนายความตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและชาย

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องอิทธิพลของปัจจัยทางจิตวิทยาต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครมีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางจิตวิทยาในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนอันได้แก่ เจตคติ การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง การรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย รวมทั้งตัวแปรทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยของกลุ่มนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้มาตรวัดที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Francis et al.(2004) ในการเก็บข้อมูล ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสุ่มแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยใช้โปรแกรม SPSS

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือหากกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยก็จะมีเจตคติตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมซื้อถุงยางอนามัยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัย สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The Theory of Planned Behavior: TPB) Ajzen ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าถ้าทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้รับผลทางบวก ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น (Attitude Toward the Behavior) และเมื่อมีเจตคติทางบวกแล้วก็จะยอมให้เกิดความตั้งใจ (Intention) ที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น (Francis et al., 2004) สอดคล้องกับนนทรี สัจจธรรม (2556) พบว่าเจตคติและแรงจูงใจกับความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกที่ระดับ .001 และสอดคล้องกับ Canniere, Pelsmaker and Geuens (2007) ได้ศึกษาคุณภาพของความสัมพันธ์และทฤษฎีแบบจำลองพฤติกรรมที่ได้รับการวางแผนต่อความตั้งใจซื้อและพฤติกรรมซื้อโดยศึกษาการซื้อสินค้าในร้านค้าปลีกในช่วงฤดูร้อนปี 2004 พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมซื้อและการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างสามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมซื้อสินค้าในร้านค้าปลีกได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้าง (Subjective Norm) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยอีกด้วย กล่าวคือหากกลุ่มตัวอย่างคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างซึ่งคาดหวังให้กลุ่มตัวอย่างซื้อถุงยางอนามัยกลุ่มตัวอย่างก็จะมีเจตคติตั้งใจในการซื้อถุงยางอนามัยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างซึ่งคาดหวังให้

กลุ่มตัวอย่างไม่เชื่อถุยงอนามัยซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนในปัจจุบันด้านการคล้อยตามคนรอบข้างหรือกลุ่มบุคคลอ้างอิง (Subjective Norm) เป็นการรับรู้ของบุคคลว่าคนอื่น ๆ ที่มีความสำคัญสำหรับเขาต้องการให้เขาทำพฤติกรรมนั้นๆ หรือไม่ ซึ่งการรับรู้นี้อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับความจริงก็ได้ และการที่จะเกิดตัวแปรนี้ได้จำเป็นต้องมีความเชื่อเป็นพื้นฐานเช่นเดียวกับเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม (ATB) เรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับคนรอบข้างหรือกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs) คือ ถ้าบุคคลได้เห็น หรือรับรู้ว่าคุณค่าที่มีความสำคัญต่อตัวเขา (Subjective Norm) ได้กระทำพฤติกรรมใดๆ ก็มีแนวโน้มที่จะทำตามด้วยตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน การคล้อยตามอิทธิพลของคนรอบข้างจะส่งผลต่อพฤติกรรมทางอ้อมร่วมกับเจตคติต่อพฤติกรรมและการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม โดยผ่านเจตนาในการกระทำพฤติกรรม (Francis et al., 2004) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรฤดี นิธิรัตน์ (2549) พบว่าเหตุผลหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นไม่สนใจที่จะใช้ถุยงอนามัยอย่างสม่ำเสมอคือความรู้สึกอายเมื่อต้องเชื่อถุยงอนามัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของดลพรบันฑะวงค์ (2550) ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามรู้สึกอายคนรอบข้างเวลาเชื่อถุยงอนามัยแสดงให้เห็นว่าหากบุคคลรับรู้ว่าคุณค่าคนรอบข้างไม่ต้องการให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเชื่อถุยงอนามัยบุคคลคล้อยตามบรรทัดฐานของสังคมก็จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมการเชื่อถุยงอนามัยต่ำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าที่ว่าการรับรู้ความสามารถในการเชื่อถุยงอนามัยมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการเชื่อถุยงอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ระบุว่าปัจจัยที่สามที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่ากระทำพฤติกรรมความตั้งใจ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ซึ่งหลายถึง “ความการรับรู้ถึงความง่ายหรือความยากของการกระทำพฤติกรรมที่ตนเองสนใจ” (Ajzen, 1991) การที่บุคคลจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมใดต้องเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมนั้นได้และมีโอกาสประสบผลสำเร็จการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมมีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ของแบนดูว่า (Ajzen, 1991) ต่างกันตรงที่ว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองจะเน้นปัจจัยภายในของบุคคลในขณะที่การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมจะเน้นทั้งปัจจัยภายในเช่นข้อมูลทักษะและความสามารถและปัจจัยภายนอกเช่นโอกาสเงินการขึ้นกับผู้อื่นโดยบุคคลจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมใดต้องเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมนั้นได้ (Control Beliefs) และมีโอกาสประสบผลสำเร็จหากกลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าคุณค่าตนเองมี

ความสามารถในการซื้อของอย่างอนาถนาคือรู้สึกรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมซื้อของอย่างอนาถเป็นเรื่องง่าย เขาก็จะมีความตั้งใจที่จะในการแสดงพฤติกรรมการซื้อของอย่างอนาถสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่าคุณเองไม่สามารถการซื้อของอย่างอนาถหรือเห็นว่าการซื้อของอย่างอนาถเป็นเรื่องยากเขาก็จะมีความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมการซื้อของอย่างอนาถต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดลพร ปันทะวงศ์ (2550) ที่ศึกษาพฤติกรรมซื้อและการใช้ของอย่างอนาถของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดกรุงเทพมหานครโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่นิยมซื้อของอย่างอนาถจากร้านสะดวกซื้อเพราะสามารถหยิบสินค้าได้เอง

การคล้ายตามอิทธิพลของครอบครัวมีอิทธิพลสูงที่สุดในการทำนายความตั้งใจในการซื้อของอย่างอนาถของกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามมาด้วยเจตคติต่อการซื้อของอย่างอนาถ และการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมซื้อของอย่างอนาถ ตามลำดับ สอดคล้องกับศุภาวดี วายุเหนือและคณะ (2553) ศึกษาเรื่องการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนทำนายพฤติกรรมการใช้ของอย่างอนาถของวัยรุ่นไทยพบว่าเจตคติต่อการซื้อของอย่างอนาถมีอิทธิพลสูงที่สุดในการทำนายพฤติกรรมการใช้ของอย่างอนาถของกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-21 ปีตามมาด้วยการคล้ายตามบรรทัดฐานของสังคมและการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมซื้อของอย่างอนาถสะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นอาจมีเจตคติที่ดีต่อการซื้อของอย่างอนาถแต่ด้วยบรรทัดฐานของสังคมหรือครอบครัวทำให้วัยรุ่นไม่กล้าซื้อของอย่างอนาถก็เป็นได้

นอกจากนี้ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว คือ เจตคติต่อการซื้อของอย่างอนาถ การคล้ายตามอิทธิพลของครอบครัวและการรับรู้ความสามารถต่อพฤติกรรมซื้อของอย่างอนาถไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการทำนายความตั้งใจในการซื้อของอย่างอนาถของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและชาย แต่จากตารางที่ 4 จะพบว่าในกลุ่มตัวอย่างเพศชายการคล้ายตามอิทธิพลของครอบครัวทำนายความตั้งใจของการซื้อของอย่างอนาถได้มากที่สุด ส่วนในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงการคล้ายตามอิทธิพลของครอบครัวและเจตคติสามารถทำนายความตั้งใจในการซื้อของอย่างอนาถด้วย

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

ข้อมูลที่เก็บเป็นข้อมูลที่ค่อนข้างเป็นส่วนตัวกลุ่มตัวอย่างอาจตอบตามความคาดหวังของสังคมได้ แม้ผู้วิจัยจะมีมาตรการรักษาความลับอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ การศึกษาต่อไปอาจเป็นการศึกษาในกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว หรือศึกษาในช่วงอายุอื่น เช่น 15-19 ปี แต่ควรระวังข้อจำกัดทางจริยธรรมด้วย ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างเจตคติที่ดีพฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยรวมไปถึงรณรงค์พฤติกรรมการซื้อถุงยางอนามัยว่าไม่ใช่เรื่องน่าอายายเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้รวมไปถึงเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายให้สะดวกมากยิ่งขึ้นเพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยเรียนของนักเรียนนักศึกษา

รายการอ้างอิง

กรมควบคุมโรค สํารวจความคิดเห็นของประชาชน หรือดีดีซีโพล ครั้งที่ 3 เรื่อง “การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อ
ควบคุมป้องกันโรค” เนื่องในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2557

คณะกรรมการพัฒนาการเจริญพันธุ์แห่งชาติ (2556). รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาอนามัยการ
เจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ 1/2556 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556.

คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา (2554). รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาการตั้งครรภ์ใน
วัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร.

เจนจิต ฉายะจินดา. (2557) โรคติดต่อระบบสืบพันธุ์น้ำอสุจิ : ถุงยางอนามัย หน่วยโรคติดต่อทางนรีเวชและ
โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สตรี. ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา. คณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาล

ดลพร บันทะวงศ์ (2550) พฤติกรรมการซื้อและการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัด
กรุงเทพมหานคร ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ถาวร แซ่ตั้ง (2529). การทำนายพฤติกรรมทางเลือกสมัครเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธัญญา ใจดี (2552) สื่อสารเรื่องเพศต้องเป็นเชิงบวก. คอลัมน์เสียงสตรี หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ วันจันทร์
ที่ 28 กันยายน

นนทรี สัจจธรรม (2556) ทศนคติและความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
วิทยาลัยราชพฤกษ์

นิสาชล ลาภุทธิ และคณะ (2557). พฤติกรรมการพกถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชาย ในเขตเทศบาลนคร
ขอนแก่น นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พรฤดี นิธิรัตน์. (2549). ความจริงเบื้องหลังการใช้ถุงยางอนามัย : เหตุผลหลักที่ทำให้วัยรุ่นไทยไม่ใช้ถุงยาง
อนามัย. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 22(1), 60-71.

ศิริพร จิรวัดมนกุล และคณะ (2554). การศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ในวัยรุ่น (แม่วัยใส). ขอนแก่น, ศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านการวิจัยและฝึกอบรม ด้านเพศภาวะและสุขภาพสตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศิริพร จิรวัดมนกุล, กฤตยา แสงวงเจริญ, และคณะ (2555). สถานการณ์การตั้งครรภ์วัยรุ่น: การรับรู้ของ วัยรุ่นใน 7 จังหวัดของประเทศไทย. วารสารวิชาการสาธารณสุข 21: 865-877.

ศิริพร จิรวัดมนกุล, กฤตยา แสงวงเจริญ, และคณะ (2556). การรับรู้ของวัยรุ่นชายเกี่ยวกับความรักและความสัมพันธ์ทางเพศวารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 58: 75-88.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2549). รายงานสำรวจพฤติกรรมทางเพศ 2549. นครปฐม.

สถิตา สมควรดี. (2542). การเลิกสูบบุหรี่ ความตั้งใจและปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ การประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2542.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2552). การสำรวจอนามัยการเจริญพันธุ์ พ.ศ.2552. กรุงเทพมหานคร.

อัจฉรา กัลยาณชาติ. (2531). พฤติกรรมการคล้อยตามของเด็กไทยตามระดับอายุและเพศ. บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย

Ajzen, I., & Madden, T. J. (1986). Prediction of goal-directed behavior: Attitudes, intentions, and perceived behavioral control. *Journal of Experimental Social Psychology*, 22, 453-474.

Ajzen, I. (1985). From intentions to actions: A theory of planned behavior. In J. Kuhl & J. Beckman (Eds.), *Action-control: From cognition to behavior* (pp. 11-39). Heidelberg: Springer.

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50, 179-211.

Ajzen, I. (2002). Perceived Behavioral Control, Self-Efficacy, Locus of Control, and the Theory of Planned Behavior. *Journal of Applied Social Psychology*, 32, 665-683.

Bandura, Albert. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey : Prentice Hall.

- Canniere, D.H.M., Pelsmaker, D.P., Geuens M. (2007). Relationship Quality and the Theory of Planned Behavior models of behavior intentions and purchase behavior. *Journal of Business Research*, 62, 82-92.
- Cohen, J., Cohen, P., West, S. G., & Aiken, L. S. (2003). *Applied multiple regression/correlation analysis for the behavioral sciences* (3rd edition). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Fengxue, Y., S. Isaranurug, et al. (2003). Attitudes toward adolescent pregnancy, induced abortion and supporting health services among high school students in Phuttamonthon district, Nakhon Pathom province, Thailand. *Journal of Public Health and Development* 1, 25-32.
- Francis, J., Eccles, M. P., Johnston, M., Walker, A. E., Grimshaw, J. M., Foy, R., Kaner, E. F. S., Smith, L. & Bonetti, D.(2004). *Constructing questionnaires based on the theory of planned behaviour: A manual for health services researchers*. Newcastle upon Tyne, UK: Centre for Health Services Research, University of Newcastle upon Tyne.
- Muangpin, S., S. Tiansawad, et al. (2010). Northeastern Thai Adolescents' Perceptions of Being Unmarried and Pregnant. *Pacific Rim Int J Nurs Res* 14(2): 149-161.
- Rhucharoenpornpanich, O., A. Chamrathirong, et al. (2012). Parent-Teen Communication about Sex in Urban Thai Families. *Journal of Health Communication* 17: 380–396.
- Tangmunkongvorakul, A., C. Ruangyuttikarn, et al. (2006). Providers' Perspectives in Addressing Adolescents' Sexual and Reproductive Health Needs in Northern Thailand. *CMU Journal* 5: 103-119.
- UNFPA Thailand (2013). *Minutes of the Selected Stakeholder Consultation on the Issue of Adolescent Pregnancy in Thailand*, 11th June 2013. Bangkok, Sukosol Hotel.
- Wayuhuerd, S., Phanchaoenworakul, K., et al, (2010) Using the theory of planned behavior to predict condom use behavior among Thai adolescents. *Pacific Rim Int J Nurs Res* 14(4): 315-329.